

1 Przekształcenia liniowe

1.1. Które z następujących przekształceń przestrzeni liniowej V w przestrzeń liniową W nad ciałem k są liniowe?

a) $V = W = k^n$, $f(x_1, x_2, \dots, x_n) = (x_1 + x_2, x_2 + x_3, \dots, x_n + x_1)$

b) $V = W = k^n$, $f(x_1, x_2, \dots, x_n) = (x_1 x_2, x_3, \dots, x_n)$

c) $k = \mathbb{R}$, $V = \{g: X \rightarrow \mathbb{R}\}$, gdzie X pewien zbiór, $W = \mathbb{R}$, $f(g) = g(x_0)$, gdzie $x_0 \in X$ ustalony punkt.

d) $k = \mathbb{R}$, $V = \{g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g \text{ różniczkowalna}\}$, $W = \mathbb{R}$, $f(g) = g'(x)$, gdzie $x \in \mathbb{R}$ ustalony punkt.

e) $k = \mathbb{C}$, $V = \mathbb{C}^2$, $W = \mathbb{C}$, $f(z_1, z_2) = (\operatorname{Re} z_1, i \operatorname{Re} z_2)$

f) $k = \mathbb{C}$, $V = W = \mathbb{C}$, $f(a + bi) = (a + b) + (a + b)i$

g) $V = k[X]$, $W = \{g: k \rightarrow k\}$, $f(a_n X^n + a_{n-1} X^{n-1} + \dots + a_1 X + a_0)(a) = a_n a^n + a_{n-1} a^{n-1} + \dots + a_1 a + a_0$. Podać przykład ciała k , dla którego f nie jest izomorfizmem.

1.2. Niech $\varphi: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ będzie przekształceniem liniowym i niech $\varphi(1, 2) = 0$ i $\varphi(2, 3) = 1$. Wówczas $f(x, y) =$

1.3. Czy istnieje przekształcenie liniowe $f: \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}^2$, takie że

$$f(i, 1) = (1 + 2i, i), \quad f(1, i) = (1 + i, 1 - i), \quad f(4i - 1, 1 + i) = (2 + 3i, 2i).$$

1.4. Podać przykład, o ile istnieje, przekształcenia liniowego $f: V \rightarrow W$ spełniającego poniższe warunki. Czy podany przykład jest jedyny?

a) $V = \mathbb{R}^4$, $W = \mathbb{R}^3$, $f(V) = \operatorname{lin}\{(1, 2, 0), (-1, 0, 1)\}$, $f(1, 1, 0, 0) = (0, 0, 0)$

b) $V = \mathbb{R}^3$, $W = \mathbb{R}^3$, $(1, 0, 2) \notin f(V)$, $f(1, 1, 2) = (0, 0, 0)$

c) $V = \mathbb{C}^4$, $W = \mathbb{C}^5$, $\dim f(V) = 2$, $\ker f = \operatorname{lin}\{(1, i, i, 1), (i, 1, 1, i)\}$

1.5. Niech $\mathbb{R}[X]_{\leq n}$ oznacza przestrzeń liniową wielomianów zmiennej X stopnia $\leq n$. Niech $\varphi: \mathbb{R}[X]_{\leq 2} \rightarrow \mathbb{R}[X]_{\leq 3}$ będzie przekształceniem liniowym takim, że $\varphi(1) = 2X + 4$, $\varphi(1 + X) = 3X^3$, $\varphi(1 - X^2) = X^3 + X + 2$. Czy wielomian $1 + X + X^3 \in \operatorname{im}(\varphi)$?

1.6. Niech $\mathbb{R}[X]_{\leq n}$ oznacza przestrzeń liniową wielomianów zmiennej X stopnia $\leq n$. Niech $\varphi: \mathbb{R}[X]_{\leq 2} \rightarrow \mathbb{R}[X]_{\leq 3}$ będzie przekształceniem liniowym takim, że $\varphi(1) = 2X + 4$, $\varphi(1 + X) = 3X^3$, $\varphi(1 - X^2) = X^3 + X + 2$. Czy $\ker(\varphi) = \{0\}$?

1.7. Niech $\mathbb{R}[X]_{\leq n}$ oznacza przestrzeń liniową wielomianów zmiennej X stopnia $\leq n$. Niech $\varphi: \mathbb{R}[X]_{\leq 2} \rightarrow \mathbb{R}[X]_{\leq 3}$ będzie przekształceniem liniowym takim, że $\varphi(1) = 2X + 4$, $\varphi(1 + X) = 3X^3$, $\varphi(1 - X^2) = X^3 + X + 2$. Znajdź $\varphi^{-1}(1 + X + X^3)$. Czy to jest podprzestrzeń liniowa przestrzeni $\mathbb{R}[X]_{\leq 2}$?

1.8. Niech $i : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ będzie dane wzorem $\varphi(z) = \bar{z}$. Czy φ jest przekształceniem liniowym jednowymiarowej przestrzeni liniowej nad ciałem \mathbb{C} ?

1.9. Niech $i : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ będzie dane wzorem $\varphi(z) = \bar{z}$. Czy φ jest przekształceniem liniowym dwuwymiarowej przestrzeni liniowej nad ciałem \mathbb{R} ?

1.10. Dane są przekształcenia liniowe $\varphi, \psi : \mathbb{R}^3 \rightarrow V$, gdzie V jest pewną przestrzenią liniową nad ciałem \mathbb{R} . Wiemy, że:

$$\varphi(1, 2, 4) = \psi(1, 2, 4), \quad \varphi(1, 0, 1) = \psi(1, 0, 1), \quad \varphi(3, 2, 6) = \psi(3, 2, 6).$$

Czy wynika z tego, że $\varphi = \psi$?

1.11. Dane są przekształcenia liniowe $\varphi, \psi : \mathbb{R}^3 \rightarrow V$, gdzie V jest pewną przestrzenią liniową nad ciałem \mathbb{R} . Wiemy, że

$$\varphi(1, 2, 4) = \psi(1, 2, 4), \quad \varphi(1, 0, 1) = \psi(1, 0, 1), \quad \varphi(3, 1, 6) = \psi(3, 1, 6).$$

Czy wynika z tego, że $\varphi = \psi$?

1.12. Niech $f : V \rightarrow W$ będzie przekształceniem liniowym przestrzeni liniowych nad ciałem K . Niech $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ będzie liniowo niezależnym układem wektorów przestrzeni V . Niech $f(\alpha_1) = \beta_1, \dots, f(\alpha_n) = \beta_n$. Czy β_1, \dots, β_n jest układem liniowo niezależnym?

1.13. Niech $f : V \rightarrow W$ będzie przekształceniem liniowym przestrzeni liniowych nad ciałem K . Niech β_1, \dots, β_n będzie liniowo niezależnym układem wektorów przestrzeni W . Niech $f(\alpha_1) = \beta_1, \dots, f(\alpha_n) = \beta_n$. Czy $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ jest układem liniowo niezależnym?

1.1 Macierz przekształcenia liniowego.

1.14. Niech $f : V \rightarrow W$ będzie przekształceniem liniowym przestrzeni liniowych nad ciałem K . Niech $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ będzie bazą przestrzeni V , zaś $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ bazą przestrzeni W . Niech

$$f(\alpha_1) = \beta_1 + 2\beta_2, \quad f(\alpha_2) = \beta_2 - 3\beta_3, \quad f(\alpha_3) = \beta_1 - \beta_2 + \beta_3, \quad f(\alpha_4) = \beta_2.$$

Znaleźć macierz f w bazach $(\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4)$, $(\beta_1, \beta_2, \beta_3)$.

1.15. Znaleźć macierz przekształcenia $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ danego wzorem:

$$f(x_1, x_2, x_3) = (3x_1 + 2x_3, x_1 + x_2 + x_3, x_2 - 4x_3)$$

w bazie $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$ oraz znaleźć bazę obrazu i jądra.

1.16. Niech $\alpha_1 = (0, 1, 2)$, $\alpha_2 = (1, 0, 1)$, $\alpha_3 = (2, -1, 0)$, oraz $\beta_1 = (1, 2, 3)$, $\beta_2 = (-1, 3, 2)$, $\beta_3 = (3, 1, 4)$ będą wektorami przestrzeni liniowej \mathbb{R}^3 . Czy istnieje izomorfizm $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, taki że $f(\alpha_i) = \beta_i$? W przypadku pozytywnej odpowiedzi podać przykład takiego przekształcenia i znaleźć jego macierz w bazie kanonicznej $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$.

1.17. Niech A będzie macierzą przekształcenia liniowego $f: \mathbb{C}^4 \rightarrow \mathbb{C}^4$:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

w bazie $e_1 + ie_2, e_1 - e_3, e_2, e_4$ Znaleźć $f(i, 1, 2i, -i)$.

1.18. Przekształcenie $f: \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}^2$ ma w bazie e_1, e_2 macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & i \\ 2 & -i \end{bmatrix}$$

Znaleźć macierz tego przekształcenia w bazie $\alpha_1 = (i, 1)$, $\alpha_2 = (0, i)$.

1.19. skrypt TK: zad 1. str 63

1.20. Uzupełnić brakujące liczby rzeczywiste:

$$\begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 1 & \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 7 & 0 \\ & 1 & \\ & & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -25 & -1 & 1 & 3 \\ -1 & & 5 & \\ & & & 0 \end{bmatrix}.$$

1.2 Rzuty i symetrie

1.21. W przestrzeni liniowej \mathbb{R}^4 niech $U = \text{lin}\{(1, 0, 1, 1), (1, 3, 2, 0), (0, -3, -1, 1)\}$ zaś $V = \text{lin}\{(0, 1, 0, 1), (0, 0, 0, 1)\}$.

- Sprawdzić, że $U \oplus V = \mathbb{R}^4$.
- Znaleźć macierz rzutu na V wzdłuż U w kanonicznej bazie e_1, e_2, e_3, e_4 .
- Znaleźć macierz symetrii względem V wzdłuż U w kanonicznej bazie e_1, e_2, e_3, e_4 .

1.22. W przestrzeni $\mathbb{R}_n[X]$ wielomianów stopnia $\leq n$ rozpatrzmy podprzestrzenie

$$V_1 = \{f \in \mathbb{R}_n[X]: \forall a \in \mathbb{R} \ f(a) = f(-a)\}$$

$$V_2 = \{f \in \mathbb{R}_n[X]: \forall a \in \mathbb{R} \ f(a) = -f(-a)\}.$$

- a) Udowodnić, że $V_1 \oplus V_2 = \mathbb{R}_n[X]$;
 b) Znaleźć bazy V_1 i V_2 ;
 c) Znaleźć macierz rzutu na V_1 wzdłuż V_2 w bazie $1, x, x^2, \dots, x^n$

1.23. Pokazać, że jeżeli $f: V \rightarrow V$ jest rzutem, to $\ker f \oplus \operatorname{im} f = V$. Czy jeżeli $\ker f \oplus \operatorname{im} f = V$, to f jest rzutem na pewną podprzestrzeń V wzdłuż innej podprzestrzeni V ?

1.24. Pokazać, że jeżeli $f: V \rightarrow V$ jest rzutem, to $f^2 = f$. Pokazać, że jeżeli $f^2 = f$, to f jest rzutem.

1.25. Pokazać, że jeżeli $f: V \rightarrow V$ jest symetrią, to $f^2 = \operatorname{id}$. Pokazać, że jeżeli $f^2 = \operatorname{id}$, i charakterystyka ciała jest różna od 2, to f jest symetrią.

1.26. Niech $V = U \oplus W$. Pokazać, że jeżeli $p_U^W: V \rightarrow V$ jest rzutem na podprzestrzeń U wzdłuż podprzestrzeni W , to:

- a) $\operatorname{Id} - p_U^W = p_W^U$ jest rzutem na podprzestrzeń W wzdłuż podprzestrzeni U
 b) dla ciała charakterystyki różnej od 2, $\operatorname{Id} - 2p_U^W = s_W^U$ jest symetrią względem W wzdłuż U .

1.27. Niech k będzie ciałem charakterystyki różnej od 2. Pokazać, że jeżeli $f, g \in \operatorname{Hom}(V, V)$ są rzutami dla których $f+g$ jest także rzutem, to $fg = gf = 0$.

1.28. * Niech V będzie skończenie wymiarową przestrzenią liniową nad ciałem K , zaś W i Z jej podprzestrzeniami takimi, że $\dim W \geq \dim Z$. Pokazać, że istnieje rzut $p: V \rightarrow V$, dla którego $p(W) = Z$.

Kartkówka I - 7.03.2019. Odpowiedzi:

1. Niech $\mathcal{B} = (1 + i, 2 + i)$ będzie bazą \mathbb{C} jako przestrzeni liniowej nad \mathbb{R} . Niech $f(z) = \bar{z}$. Znaleźć macierz

$$M_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} -3 & -4 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}.$$

Wystarczy znaleźć współczynniki $f(1 + i) = 1 - i$ oraz $f(2 + i) = 2 - i$ w bazie \mathcal{B} i wpisać je w **kolumnach** macierzy. Mamy

$$1 - i = -\mathbf{3}(1 + i) + \mathbf{2}(2 + i)$$

$$2 - i = -\mathbf{4}(1 + i) + \mathbf{3}(2 + i)$$

2. Dane jest przekształcenie liniowe $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ oraz $g : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^4$. Czy złożenie $gf : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ może w pewnych bazach $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ przestrzeni \mathbb{R}^3 oraz $\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$ przestrzeni \mathbb{R}^4 mieć macierz $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$? Odpowiedź

uzasadnić.

Nie - takie bazy nie istnieją. Macierz powyżej jest macierzą przekształcenia $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ którego wymiar obrazu wynosi 3. Tymczasem $\text{im}(gf) \subset \text{im } g$ zaś $\dim \text{im } g \leq 2$.

Kartkówka II – 12.03.2019. Odpowiedzi.

1. Dane jest przekształcenie liniowe $f : \mathbb{C}^3 \rightarrow \mathbb{C}^2$ zadane wzorem

$$f(z_1, z_2, z_3) = (2z_1 - 3z_3, iz_2 - iz_3).$$

Niech wektory $\beta_1 = (1, 2i, 0)$, $\beta_2 = (1, i, 1)$, $\beta_3 = (0, i, 2i)$ będą bazą \mathcal{B} przestrzeni \mathbb{C}^3 (nie trzeba sprawdzać, że to jest baza). Znaleźć $M_{\mathcal{B}}^{st}(f)$.

$$M_{\mathcal{B}}^{st}(id_{\mathbb{C}^3}) = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2i & i & i \\ 0 & 1 & 2i \end{bmatrix}$$

Zatem

$$M_{\mathcal{B}}^{st}(f) = M_{st}^{st}(f)M_{\mathcal{B}}^{st}(id_{\mathbb{C}^3}) = \begin{bmatrix} 2 & 0 & -3 \\ 0 & i & -i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2i & i & i \\ 0 & 1 & 2i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -6i \\ -2 & -1-i & 1 \end{bmatrix}$$

2. Niech $f : V \rightarrow W$ będzie przekształceniem liniowym przestrzeni liniowych nad \mathbb{R} . Przekształcenie to ma w bazach $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ przestrzeni V oraz $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ przestrzeni W macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 0 & 1 \\ 2 & -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

Czy istnieją bazy $\alpha'_1, \alpha'_2, \alpha'_3, \alpha'_4$ przestrzeni V oraz $\beta'_1, \beta'_2, \beta'_3$ przestrzeni W , w których przekształcenie f ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}?$$

Odpowiedź uzasadnić.

Taka baza istnieje wtedy i tylko wtedy, gdy $\dim \text{im}(f) = 2$, czyli rząd wyjściowej macierzy jest równy 2. Schodkowanie kolumn lub wierszy przekonuje nas, że tak jest.

1.3 Wyznaczniki. Macierz odwrotna

1.29. skrypt T.K. zad 1, przykład pierwszy i trzeci. str.68

1.30. skrypt T.K. zad 2. str.68

1.31. skrypt T.K. zad 2. str.73

1.32. skrypt T.K. zad 1. str.78 przykład 3

1.33. skrypt T.K. zad 2. str.78

1.34. skrypt T.K. zad 3. str.78

1.35. Korzystając z własności wyznacznika udowodnić, że

$$\begin{vmatrix} 0 & x & y & z \\ x & 0 & z & y \\ y & z & 0 & x \\ z & y & x & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & z^2 & y^2 \\ 1 & z^2 & 0 & x^2 \\ 1 & y^2 & x^2 & 0 \end{vmatrix}$$

1.36. Pokazać, że macierz odwrotna do macierzy całkowito - liczbowej jest całkowito liczbową wtedy i tylko wtedy, gdy jej wyznacznik jest równy ± 1 .

Kartkówka III – 15.03.2019

Imię i Nazwisko: _____

1. Niech $\alpha_1 = (1, 2, 0)$, $\alpha_2 = (2, 1, 1)$, $\alpha_3 = (3, 0, 2)$ będzie bazą \mathcal{A} przestrzeni liniowej \mathbb{R}^3 . Niech przekształcenie liniowe $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ma w tej bazie macierz:

$$M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{A}}(f) = \begin{bmatrix} -4 & -5 & -5 \\ 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix}.$$

Czy f jest rzutem?

Dowód. Tak. Wystarczy sprawdzić, że $M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{A}}(f)M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{A}}(f) = M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{A}}(f)$, gdyż f jest rzutem wtedy i tylko wtedy gdy $f^2 = f$. \square

2. Niech $f : V \rightarrow V$ będzie symetrią przestrzeni liniowej nad ciałem k . Czy f jest izomorfizmem, a jeżeli tak, to czemu jest równe przekształcenie f^{-1} ?

Tak. $f^{-1} = f$

Kartkówka IV – 22.03.2019 odpowiedzi

1. Niech $B = \begin{bmatrix} 515 & 313 & 212 \\ 151 & 131 & 121 \end{bmatrix}$ i $C = \begin{bmatrix} 5 & 11 \\ 11 & 13 \\ 1 & 121 \end{bmatrix}$ będą macierzami

o współczynnikach rzeczywistych. Niech $A = CB$. Obliczyć $\det A$.

Dowód. Rząd macierzy CB jest co najwyżej równy 2. Zatem $\det A = 0$. \square

2. Niech $A, B \in M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$, będą dowolnymi macierzami. Czy prawdą jest, że $\det(A + B) = \det A + \det B$?

Dowód. Nie. Na przykład $\det\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}\right) = 1$ a wyznaczniki obu składników są równe 0. \square

2 Endomorfizmy. Wektory własne, diagonalizacja.

2.1. Pokazać, że $\ker f^k$ i $\operatorname{im} f^k$ są niezmienniczymi podprzestrzeniami dowolnego endomorfizmu $f : V \rightarrow V$.

2.2. Niech $f : V \rightarrow V$ będzie endomorfizmem. Niech $\alpha \in V$ i rozpatrzmy ciąg wektorów $\alpha, f(\alpha), f^2(\alpha), \dots$,

- Pokazać, że $\operatorname{lin}\{\alpha, f(\alpha), f^2(\alpha), \dots\}$ jest najmniejszą podprzestrzenią niezmienniczą zawierającą wektor α .
- Pokazać, że jeżeli V jest przestrzenią skończenie wymiarową, to istnieje takie k , że dla $m > k$, $f^m(\alpha) \in \operatorname{lin}\{\alpha, f(\alpha), f^2(\alpha), \dots, f^k(\alpha)\}$.
- Niech k będzie najmniejszą liczbą o jakiej mowa w poprzednim punkcie. Pokazać, że $\alpha, f(\alpha), f^2(\alpha), \dots, f^k(\alpha)$ jest bazą podprzestrzeni $\operatorname{lin}\{\alpha, f(\alpha), f^2(\alpha), \dots, f^k(\alpha)\}$. Znaleźć macierz f w tej bazie.

2.3. Niech f będzie endomorfizmem \mathbb{R}^4 , zadanym wzorem

$$f(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_2 + x_3, x_3, 0, 0).$$

Znaleźć wartości własne i odpowiadające im wektory własne. Czy istnieją f niezmiennicze podprzestrzenie dwuwymiarowe $W, Y \leq \mathbb{R}^4$, dla których $\mathbb{R}^4 = W \oplus Y$?

2.4. Niech $f : V \rightarrow V$ będzie endomorfizmem skończenie wymiarowej przestrzeni liniowej nad ciałem K . Pokazać, że jeżeli $\dim(\operatorname{im} f) = k$, to endomorfizm f ma co najwyżej $k + 1$ wartości własnych. (Wskazówka: to jest bardzo łatwe zadanie)

2.5. Pokazać, że jeżeli endomorfizm skończonej wymiarowej przestrzeni maco najmniej jedna wartość własną, to w pewnej bazie ma macierz górno-trójkątną. (wziąć bazę obrazu $f - aI$ i dopełnić do bazy całości)

2.6. Niech $f : M_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \rightarrow M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ będzie endomorfizmem

$$f\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}.$$

Znaleźć wektory własne i wartości własne.

2.7. Niech V będzie przestrzenią wielomianów o współczynnikach w ciele K stopnia $\leq n$. Niech $\phi : V \rightarrow V$ będzie różniczkowaniem. Dla przekształcenia ϕ znaleźć:

- podprzestrzenie niezmiennicze
- wartości własne
- wektory własne

2.8. Niech $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ i $g : \mathbb{C}^3 \rightarrow \mathbb{C}^3$ będą przekształceniami liniowymi, które w bazach standardowych mają macierz:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Zbadać, czy istnieją bazy \mathbb{R}^3 i \mathbb{C}^3 odpowiednio, w których przekształcenia f i g mają macierz diagonalną.

2.9. Zbadać diagonalizowalność (nad \mathbb{R} i \mathbb{C}) macierzy:

a)

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 4 & -2 \\ 2 & -1 & 0 & 1 \\ 2 & -1 & -1 & 2 \end{bmatrix}$$

b)

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

2.10. Znaleźć wektory własne odpowiadające wartościom własnym a_{11}, a_{22}, a_{33} macierzy

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ 0 & a_{22} & a_{23} \\ 0 & 0 & a_{33} \end{bmatrix}$$

2.11. Niech $W \leq V$ będzie podprzestrzenią niezmienniczą przekształcenia liniowego $f : V \rightarrow V$. Pokazać, że wielomian charakterystyczny $f|_W$ jest dzielnikiem wielomianu charakterystycznego f .

2.12. Niech V będzie n -wymiarową przestrzenią liniową nad \mathbb{C} . Udowodnić, że dowolne dwa przemienne przekształcenia $f, g : V \rightarrow V$, $f \circ g = g \circ f$ mają wspólny wektor własny.

2.13. Rozstrzygnąć, czy macierze

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} a & c \\ b & d \end{bmatrix},$$

dla dowolnych $a, b, c, d \in K$ są podobne.

Kartkówka V – 29.03.2019

1. Niech $f : V \rightarrow V$ będzie endomorfizmem przestrzeni liniowej nad ciałem K . Niech α będzie wektorem własnym endomorfizmu f o wartości własnej a , zaś β wektorem własnym o wartości własnej b . Czy z tego, że $\alpha + \beta$ jest wektorem własnym wynika, że $a = b$?

Dowód. Tak - jest to oczywiste, jeżeli α i β są liniowo zależne, czyli $\alpha = r\beta$. W przeciwnym przypadku mamy $f(\alpha + \beta) = c\alpha + c\beta = f(\alpha) + f(\beta) = a\alpha + b\beta$. Z liniowej niezależności $a = b = c$. \square

2. Przekształcenie $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ma w bazie standardowej macierz A . Wiedząc, że $(1, 0)$ jest wektorem własnym o wartości własnej 3, a wektor $(1, 1)$ jest wektorem własnym o wartości własnej 1 znaleźć A

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Dowód. $\varphi((0, 1)) = \varphi(1, 1) - \varphi((1, 0)) = (1, 1) - 3(1, 0) = (-2, 1)$. \square

Kartkówka V – 29.03.2019

1. Czy dla dowolnych macierzy $A, B \in M_{n \times n}(R)$ zachodzi $\text{tr}(AB^2A) = \text{tr}(BA^2B)$? Odpowiedź uzasadnić.

Dowód. Tak $\text{tr}(\underbrace{AB}_{BA} \underbrace{BA}_{AB}) = \text{tr}(\underbrace{BA}_{AB} \underbrace{AB}_{BA})$. □

2. Czy macierze A i B o współczynnikach rzeczywistych są podobne?

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Dowód. Tak, macierz A spełnia $A^2 = A$ i $\text{rz}(A) = 1$ jest więc tak jak i macierz B macierzą rzutu na przestrzeń jednowymiarową, a każde dwie macierze rzutu o tym samym rzędzie są podobne. □

Kartkówka VI – 5.03.2019

1. Czy macierze $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix}$ i $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 4 & 5 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix}$ są podobne?

2. Czy macierz $\begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 & 5 \\ 5 & 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ jest diagonalizowalna? Krótko uzasadnić odpowiedź.

Kartkówka VI – 5.04.2019

Imię i Nazwisko: _____

1. Czy macierze $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix}$ i $\begin{bmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 7 & 1 & 0 \\ 8 & 9 & 6 \end{bmatrix}$ są podobne? Tak, druga macierz jest diagonalizowalna, bo ma trzy różne wartości własne.
2. Macierz A ma r różnych od zera wartości własnych. Czy wynika z tego, że $\text{rz } A \geq r$? Krótko uzasadnić odpowiedź.

3 Przestrzenie afiniczne

3.1 Podprzestrzenie afiniczne, bazy punktowe

3.1. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^4 znaleźć przedstawienie parametryczne oraz układ równań opisujący podprzestrzeń afiniczną generowaną przez punkty:

- a) $\{(-1, 1, 0, 1), (0, 0, 2, 0), (-3, -1, 5, 4), (2, 2, -3, -3)\}$

b) $\{(1, 1, 1, -1), (0, 0, 6, -7), (2, 3, 6, -7), (3, 4, 1, -1)\}$
 Przestrzenie te przedstawić jako przecięcia hiperpłaszczyzn w \mathbb{R}^4 .

3.2. Znaleźć bazę punktową podprzestrzeni K^3 opisanej równaniem

$$x_1 + 2x_2 + 4x_3 = 4.$$

3.3. Znaleźć bazę punktową $\text{af}(L_1 \cup L_2) \subset K^3$, gdzie

$$L_1 = \{[4, 1, 0] + t(2, 3, -1) : t \in K\},$$

$$L_2 = \{[2, -2, 1] + t(1, 0, 1)\}.$$

3.4. Niech $E = p + T(E_1)$, $E_2 = q + T(E_2)$ będą dwiema skośnymi (tzn $T(E_1) \cap T(E_2) = 0$ oraz $E_1 \cap E_2 = \emptyset$) podprzestrzemi w przestrzeni afinicznej E nad dowolnym ciałem. Pokazać, że dla każdego punktu $x \notin E_1 \cup E_2$ istnieje co najwyżej jedna prosta P przechodząca przez punkt x i przecinająca E_1 i E_2 . Wykazać, że prosta istnieje wtedy i tylko wtedy, gdy $x \in \langle E_1 \cup E_2 \rangle$ ale $\omega(p, x) \notin T(E_1) + T(E_2)$ i $\omega(q, x) \notin T(E_1) + T(E_2)$.

3.5. Znaleźć prostą przechodzącą przez punkt b i przecinającą podprzestrzenie E_1 i E_2 , jeżeli $b = (6, 5, 1, -1)$, zaś

$$E_1 : \begin{array}{rcl} -x_1 + 2x_2 + x_3 & = & 1 \\ x_1 & + x_4 & = 1 \end{array} \quad E_2 : \begin{array}{l} x_1 = 4 + t \\ x_2 = 4 + 2t \\ x_3 = 5 + 3t \\ x_4 = 4 + 4t \end{array}$$

4 Zadania przygotowawcze do kolokwium

1. Dla $t \in \mathbb{R}$ przekształcenie liniowe $\varphi_t : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$ dane jest wzorem

$$\varphi_t(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_1 + x_2 + tx_3, x_1 - x_2 - x_4, tx_2 + tx_3 + (t-1)x_4).$$

- Znaleźć macierz tego przekształcenia w standardowych bazach \mathbb{R}^4 i \mathbb{R}^3 .
- Dla jakich $t \in \mathbb{R}$ przekształcenie φ_t jest epimorfizmem?
- Znaleźć bazę $\ker(\varphi_2)$.
- Znaleźć wymiar przestrzeni $\ker(\varphi_0) \cap \ker(\varphi_1)$.

2. Niech $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ma macierz $M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{B}}(f) = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 1 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ w bazach \mathcal{A} i \mathcal{B} .

Sprawdzić, czy f jest izomorfizmem i znaleźć macierz f^{-1} w bazie \mathcal{B} , jeżeli

$$\text{wiadomo, że } M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{B}}(id) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 2 \\ 3 & 4 & 5 \end{bmatrix}.$$

3. Obliczyć wyznacznik macierzy:

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

4. Dane jest przekształcenie $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ które w bazie standardowej ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Ustalić, czy istnieje baza $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ przestrzeni \mathbb{R}^3 , w której f ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

5. Znaleźć formę Jordana macierzy:

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

6. Odpowiedzieć na pytania uzasadniając swoją odpowiedź:

- Jeżeli A jest macierzą kwadratową 3×3 o wyrazach rzeczywistych taką, że $\det(A + A + A) = \det A^3$, to $\det A =$
- Niech $C \in M_{4 \times 3}$ i niech $C = BA$ gdzie $A \in M_{2 \times 3}$, $B \in M_{4 \times 2}$. Czy można tak dobrać macierze A i B , że rząd macierzy C jest równy 3?
- Niech A będzie macierzą przekształcenia liniowego $\phi: V \rightarrow W$ w bazach $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$, przestrzeni V oraz $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ przestrzeni W . Niech macierz B powstaje z A przez dodanie drugiej kolumny do pierwszej zaś macierz C powstaje z A przez dodanie drugiego wiersza do pierwszego. Wówczas:
 - B jest macierzą ϕ w bazach:
 - C jest macierzą ϕ w bazach:
- Niech $V = \{A \in M_{n \times n}(K) : \text{tr } A = 0\}$. Znaleźć wymiar V .
- Macierz A^2 jest diagonalizowalna. Czy wynika z tego, że macierz A jest diagonalizowalna?

5 Kolokwium – 24.04.2019

1. Niech przekształcenie $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ będzie dane wzorem

$$f(x_1, x_2, x_3) = (x_1 + 2x_2 + 3x_3, x_2 + x_3, x_1 + 2x_2 + 3x_3, x_1 + x_2 + 2x_3).$$

- a) Znaleźć bazę $\ker f$ oraz bazę $\operatorname{im} f$.
b) Czy istnieją bazy \mathcal{A} przestrzeni \mathbb{R}^3 oraz \mathcal{B} przestrzeni \mathbb{R}^4 dla których

$$M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{B}}(f) = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix} ?$$

Nie należy tych baz znajdować, tylko odpowiedzieć na pytanie o istnienie, uzasadniając odpowiedź.

2. Przekształcenie liniowe $f_t : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $t \in \mathbb{R}$ ma w bazie standardowej macierz

$$M_{st}^{st}(f_t) = \begin{bmatrix} 2-t & t & 1 \\ -t & 2+t & 1 \\ 2 & -2 & 4 \end{bmatrix}.$$

Zbadać, dla jakich wartości parametru $t \in \mathbb{R}$ przekształcenie f_t jest diagonalizowalne i dla znalezionych wartości t wskazać bazę, w której macierz przekształcenia f_t jest diagonalna.

3. Obliczyć wyznacznik macierzy:

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 1 \end{vmatrix}$$

4. Niech $A \in M_{n \times n}(K)$ będzie pojedynczą klatką Jordana o wartości własnej różnej od zera. Wykazać, że macierz A jest odwracalna i znaleźć formę Jordana jej odwrotności, uzasadniając swoją odpowiedź.

W przypadku kłopotu z rozwiązaniem dla dowolnego n proszę rozwiązać zadanie dla $n = 4$.

5. Odpowiedzieć na pytania, krótko uzasadniając odpowiedź.

- a) Czy istnieje przekształcenie liniowe $\mathbb{R}^5 \rightarrow \mathbb{R}^2$ takie, że jego jądro jest równe

$$\{(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{R}^5 : x_1 = 4x_2, x_3 = x_4 = x_5\}?$$

- b) Macierz $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ jest diagonalizowalna. Czy wynika z tego, że macierz transponowana A^T jest także diagonalizowalna?

- c) Macierze $A, B \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ mają ten sam wielomian charakterystyczny, Czy wynika z tego, że macierze te są podobne (tzn. istnieje macierz odwracalna C , dla której $B = C^{-1}AC$)?
- d) Macierze $A, B \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ mają ten sam wielomian charakterystyczny, Czy wynika z tego, że $\det A = \det B$?
- e) Wielomian charakterystyczny macierzy $A \in M_{6 \times 6}(\mathbb{R})$ jest równy $(\lambda - 2)^4(\lambda - 3)^2$. Wynika z tego, że $\text{tr } A =$.
- f) Wielomian charakterystyczny macierzy $A \in M_{6 \times 6}(\mathbb{R})$ jest równy $(\lambda - 2)^4(\lambda - 3)^2$. Znaleźć postać Jordana tej macierzy, jeżeli wiadomo, że $\dim \ker(A - 2I) = 2$, $\ker(A - 2I)^2 \cap \text{im}(A - 2I)^2 \neq \{0\}$, $\dim \ker(A - 3I) = 1$.

Kartkówka VII – 14.05.2019

1. Niech p_0, p_1, p_2 będą punktami afinicznie niezależnymi przestrzeni \mathbb{R}^n . Niech $r = -2p_0 + 3p_2$ i niech $p = 2p_0 + 3p_1 - 4p_2$.
- (a) Uzasadnić, że punkty r, p_1, p_2 są afinicznie niezależne.
- (b) Przedstawić punkt p jako kombinację afiniczną punktów r, p_1, p_2 .

$$p = _ r + _ p_1 + _ p_2$$

2. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^4 znaleźć rzut punktu $[1, 2, 0, 1]$ na podprzestrzeń opisaną równaniem $x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$ wzdłuż prostej $\text{lin}\{(1, 0, 1, 1)\}$.

Kartkówka VII – 14.05.2019

1. Niech $p_0, \alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ będzie układem bazowym przestrzeni \mathbb{R}^3 . Niech $p = p_0 + 2\alpha_1 + 3\alpha_2 + \alpha_3$.
Przedstawić punkt p jako kombinację afiniczną punktów $p_0, p_1 = p_0 + \alpha_1, p_2 = p_0 + \alpha_2 + \alpha_3, p_3 = p_0 + \alpha_3$.

$$p = _ p_0 + _ p_1 + _ p_2 + _ p_3$$

2. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^4 znaleźć rzut punktu $[1, 2, 0, 1]$ na prostą $[1, 0, 0, 1] + t(1, 0, 1, 1)$ wzdłuż podprzestrzeni opisaną równaniem $x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 = 0$.

Kartkówka VIII – 24.05.2019

1. W przestrzeni \mathbb{R}^3 dany jest iloczyn skalarny, który w standardowej bazie e_1, e_2, e_3 ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & -1 \\ 1 & -1 & 5 \end{bmatrix}.$$

Napisać równanie płaszczyzny prostopadłej do wektora $(1, 0, 1)$ względem tego iloczynu skalarnego.

2. Niech $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ będzie izometrią przestrzeni euklidesowej (euklidesowej, czyli \mathbb{R}^n z zadaniem iloczynu skalarnym). Wówczas jeżeli α i β są wektorami własnymi o różnych wartościach własnych, to $\alpha \perp \beta$.

Kartkówka VIII – 24.05.2019

1. W przestrzeni euklidesowej \mathbb{R}^4 ze standardowym iloczynem skalarnym znaleźć równania płaszczyzny prostopadłej do $\text{lin}\{(1, 1, 0, 3), (0, 2, 1, 1)\}$.
2. W przestrzeni euklidesowej \mathbb{R}^n z iloczynem skalarnym dana jest baza $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$. Niech $\alpha'_1, \alpha'_2, \dots, \alpha'_n$ będzie bazą otrzymaną z $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ metodą ortonormalizacji Gramma - Schmidta. Niech $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$ będzie bazą ortonormalną taką, że $\beta_1 = \frac{\alpha_1}{\|\alpha_1\|}$ oraz dla każdego $1 \leq i \leq n-1$, $\text{lin}\{\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_i\} = \text{lin}\{\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_i\}$. Czy wynika z tego, że $\alpha'_i = \beta_i$ lub $\alpha'_i = -\beta_i$ dla każdego $1 \leq i \leq n$? Odpowiedź uzasadnić.

Pytania przygotowawcze do kolokwium

Wydrukowany i wypełniony test można, ale nie jest to wymagane, oddać w piątek 31 maja. Test nie będzie oceniany.

Imię i Nazwisko: _____

1. Niech p_1, p_2, \dots, p_n będą dowolnymi punktami przestrzeni afinicznej E . Niech $\sum_{i=1}^n a_i = 0$, $a_i \in \mathbb{R}$. Pokazać, że dla dowolnych punktów $q, r \in E$ zachodzi równość $\sum_{i=1}^n a_i \overrightarrow{qp_i} = \sum_{i=1}^n a_i \overrightarrow{rp_i}$.
2. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^4 znaleźć przedstawienie parametryczne oraz układ równań opisujący podprzestrzeń afiniczną generowaną przez punkty $[-1, 1, 0, 1]$, $[0, 0, 2, 0]$, $[-3, -1, 5, 4]$, $[2, 2, -3, -3]$.
3. W przestrzeni afinicznej E dane są dwie rozłączne podprzestrzenie k -wymiarowe H_1 i H_2 , takie że $T(H_1) = T(H_2)$. Jaki jest wymiar podprzestrzeni generowanej przez sumę $H_1 \cup H_2$?

4. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^3 dane są dwie proste K i L takie, że $K \cap L = \emptyset$, $T(K) \neq T(L)$ (takie proste nazywają się skośne). Dane jest przekształcenie afiniczne $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, które jest identycznością na każdej z prostych. Czy wynika z tego, że f jest identycznością?

5. W przestrzeni afinicznej \mathbb{R}^3 dane są dwie proste K i L takie, że $K \cap L = \emptyset$, $T(K) \neq T(L)$ (takie proste nazywają się skośne). Dane jest przekształcenie afiniczne $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, takie, że $f(K) = K$ i $f(L) = L$. Czy wynika z tego, że f jest identycznością?

6. W przestrzeni afinicznej euklidesowej \mathbb{R}^4 dane są proste

$$L = \{[0, 7, 1, 2] + t(0, 1, -1, 0)\} \text{ oraz } K = \{[1, 1, 1, 1] + t(1, 0, 0, -1)\}.$$

Znaleźć płaszczyznę przechodzącą przez punkt $[4, 1, 3, 1]$, która jest prostopadła do L i nie przecina K .

7. Niech w przestrzeni afinicznej euklidesowej \mathbb{R}^3 ze standardowym iloczynem skalarnym płaszczyzny P i Q będą dane równaniami: $P : x_1 + 2x_2 - 3x_3 = 6$, $Q : x_1 + x_2 + x_3 = 3$. Znaleźć równania opisujące obraz płaszczyzny Q przy
- rzucie prostopadłym na płaszczyznę P .

b) symetrii prostopadłej względem płaszczyzny P .

8. Niech $W \leq \mathbb{R}^n$ będzie k wymiarową podprzestrzenią przestrzeni euklidesowej \mathbb{R}^n ze standardowym iloczynem skalarnym. Niech $A, B \in M_{n \times k}$ będą macierzami, których kolumny są ortonormalnymi bazami W . Czy $A^T A = B^T B$?

9. W macierzy $A \in M_{n \times n}$ kolumny są ortonormalne względem standardowego iloczynu skalarnego. Czy wiersze też są ortonormalne?

10. Dana jest przestrzeń euklidesowa \mathbb{R}^n z iloczynem skalarnym $\langle \cdot, \cdot \rangle$. Niech $f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ będzie izometrią, taką że 1 jest wartością własną f o $n - 1$ wymiarowej podprzestrzeni własnej. Pokazać, że istnieje wektor α , $\|\alpha\| = 1$, taki, że $f(\beta) = \beta - \langle \beta, \alpha \rangle \alpha$ dla każdego wektora β .

11. Niech $f, g : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ będą przekształceniami liniowymi takimi, że $f^2 = f$, $g^2 = g$ i $f + g = id$. Pokazać, że $gf = 0$. Czy istnieje iloczyn skalarny na \mathbb{R}^n dla którego f i g są rzutami ortogonalnymi?